

SAMENVATTING RAADSVORSTEL EN -BESLUIT

REGISTRATIENR.	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORTEFEUILLEHOUDER
261890	GJ Eeftink	griffie	--
ONDERWERP			
Toekomst Radencommissie NT			

AGENDANUMMER B5

BELEIDSPROGRAMMA/BELEIDSLIJN

08 - Inwoners en bestuur

REDEN VAN AANBIEDING

De leden van de Radencommissie NT beraden zich sinds medio 2007 op de toekomst van deze commissie. Hoofdrede is de constatering dat sinds de nieuwe structuur van de Regio Twente in werking is getreden, er niet of nauwelijks agendapunten met verzoek om behandeling in de Radencommissie NT worden aangeleverd. Tevens worden vanuit de raden zelf of vanuit de leden van de Radencommissie NT geen onderwerpen (meer) aangedragen. Dit leidt ertoe dat de agenda van de Radencommissie opdroogt. Dit neemt niet weg dat de Radencommissie NT meerwaarde heeft gehad en dat de directe contacten tussen raadsleden van de verschillende gemeenten tot meer wederzijds begrip en onderkenning van gemeenschappelijke belangen heeft geleid.

De toekomst van de Radencommissie NT is als volgt besproken:

- discussie binnen de Radencommissie NT op 12 december 2007, varianten 3 en 4;
- gevolgd door een initiatiefvoorstel van de bestuurscommissie NT van juli 2008, variant 5;
- aangevuld met een advies van de Voorzitters van de Radencommissie NT van september 2008, variant 6.

Dit heeft geresulteerd in het advies van de Radencommissie NT van 18 september jl. Dit advies wordt bij dezen aan de betrokken gemeenteraden ter besluitvorming voorgelegd.

SAMENVATTING VAN HET RAADSVORSTEL EN HET VERVOLGTRAJECT

Na uitvoerige overwegingen adviseert de meerderheid van de Radencommissie NT de aangesloten gemeenteraden van de Netwerkstad om in te stemmen met het in formele zin opheffen van de Radencommissie NT en voor het invullen van de betrokkenheid van de raden van de aangesloten gemeenten te kiezen voor variant 6. Dit houdt in dat er -naar verwachting- twee keer per jaar bijeenkomsten voor raden worden georganiseerd, waarvoor een (niet geformaliseerde) agendacommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van de raadspresidia (één per gemeente), voorstellen zal doen.

PLAATSGEVONDEN COMMUNICATIE, DE RESULTATEN DAARVAN EN HET COMMUNICATIEPLAN VOOR HET VERVOLGTRAJECT

Communicatie met de Radencommissie NT en de Voorzitter van de bestuurscommissie NT.

VOORSTEL AAN DE RAAD

Aan de raad wordt voorgesteld:

- opheffen van de Radencommissie NT door middel van intrekking van het besluit van de raad van Hengelo van 7 september 2004;
- in te stemmen met het betrekken van de gemeenteraden bij de Netwerkstad Twente door middel van het organiseren van themabijeenkomsten (variant 6), nader uit te werken door een agendacommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van de presidia van de aangesloten gemeenten (huidige presidium Radencommissie NT).

OPSOMMING VAN BIJLAGEN

- a. Memo 'Toekomst van de radencommissie in het licht van de nieuwe regiostructuur' december 2007.
- b. Concept verslag Radencommissie NT dd. 18 september 2008

RAADSVORSTEL

REGISTRATIENR.	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORTEFEUILLEHOUDER
261890	GJ Eeftink	Griffie	--
ONDERWERP			
Toekomst Radencommissie NT			

AANLEIDING EN DOEL

I. De ontwikkeling van de radencommissie NT vanaf 2004 tot december 2007

Vanaf het begin van de samenwerking binnen de Netwerkstad Twente zijn de raden van de betrokken gemeenten periodiek geïnformeerd over en betrokken bij de voortgang van de samenwerking en de daarbinnen geïnitieerde projecten. De wijze waarop dat gebeurde was aanvankelijk niet succesvol. Op initiatief van de gezamenlijke presidia van de vier gemeenteraden is eind 2004 een gezamenlijke Radencommissie Netwerkstad ingesteld. Bij de instelling van de NT Radencommissie zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd bij de ontwikkeling van de NT Radencommissie:

- democratische legitimiteit geven aan de regionale samenwerking;
- gezamenlijke voorbereiding van de formele besluitvorming in de eigen raden;
- ruimte scheppen voor fractieoverleg op Netwerkstad niveau;
- er mag geen "politiek waterhoofd" ontstaan of bestuurlijke vertraging;
- betrokkenheid organiseren vanuit de taakstelling van de raad (kaderstellen, controleren, het volk vertegenwoordigen en budgetteren);
- lokale autonomie van raden behouden (geen vierde bestuurslaag, uiteindelijke besluitvorming ligt in de raden).

Naast afstemming tussen gemeenten, is juist het *politieke* aspect van de NT Radencommissie in het oog springend: omdat de commissie ten principale bestaat uit vertegenwoordigers van politieke partijen in een soort fractievorm (gemeenschappelijk op NT niveau), stimuleert de radencommissie de politieke betrokkenheid en het politieke debat op NT niveau bij de besluitvorming binnen de gremia van de Netwerkstad.

Voor de verkiezingen van 2006 is de Radencommissie NT geëvalueerd. Na de verkiezingen hebben de vier gemeenteraden besloten de samenwerking in de Radencommissie NT te vervolgen.

Daarbij wordt vermeld dat op het moment dat helderheid zal zijn over de definitieve bestuurlijke vormgeving van de (nieuwe) Regio Twente, de positionering en eventueel samenstelling van de NT Radencommissie nader aan de orde zullen komen. In dat verband zal ook de formele toetreding van Oldenzaal tot de NT Radencommissie aan de orde zijn. Naar verwachting zal dit niet voor januari 2007 plaatsvinden.

In de vergadering van de Radencommissie NT van juli 2006 geeft de Voorzitter van de Regio Twente aan hoe de regio Twente naar de positie van de Radencommissie NT kijkt, dit naar aanleiding van de nieuwe structuur van de regio Twente.

In december 2006 vindt discussie in de Regioraad plaats n.a.v. de motie van Almelo om de besluitvormingsstructuur in de vernieuwde regiostructuur meer analoog aan dualisme in te richten en meer rekening te houden met politieke processen. In januari 2007 vergadert de NT Radencommissie, maar worden er geen richtinggevende uitspraken gedaan mbt de positie van de Radencommissie NT in

de nieuwe structuur van de Regio.

In 2007 wordt in de agendering een verschuiving zichtbaar, in de richting van de Agenda van Twente, en de voorbereiding daarvan in het DB van de Regio Twente. Bezien moet worden in hoeverre zich dit verhoudt met de door de voorzitter van de Regio Twente voorgestelde domeinbepaling van de Netwerkstad Twente. Een voorzichtige conclusie is dat al uit de agendavorming van 2007 kan blijken dat er minder agendapunten via de natuurlijke weg van de Bestuurscommissie naar de Radencommissie NT toevloeien. Tevens kan geconstateerd worden dat de afgelopen jaren er vanuit de raden en raadsleden zelf geen andere agendapunten worden aangedragen – binnen of buiten de officiële kanalen- waarvan raadsleden menen dat bespreking ervan op Netwerkstad niveau nuttig en wenselijk kan zijn.

Voor een uitvoerige beschrijving van de geschiedenis van de Radencommissie NT vanaf 2004 verwijzen wij u naar de Memo 'Toekomst van de radencommissie in het licht van de nieuwe regiostructuur van december 2007', welke memo de start is geweest van de discussie die tot dit voorstel heeft geleid.

II. Eerdere besluitvorming door uw Radencommissie (12 december 2007): alternatief 3 en 4

Op 12 december 2007 heeft de Radencommissie Netwerkstad Twente zich beraden op een advies aan de gemeenteraden over de toekomst van de Radencommissie. De Radencommissie heeft tijdens deze vergadering bij meerderheid aangegeven de Radencommissie nog niet te willen opheffen. Gesproken is over vier alternatieven. Van deze vier alternatieven zijn ter twee overgebleven, te weten het gewijzigd doorgaan met de Radencommissie (alternatief 3) en het beëindigen van de Radencommissie (alternatief 4). De uitslag van de stemming was dat een minderheid voor het opheffen van de Radencommissie was en een meerderheid voor het vooralsnog in stand houden van de Radencommissie. Dit betekende dat er toen nog geen advies richting de gemeenteraden werd gegeven over het opheffen van de Radencommissie en dat ter zake een nadere notitie d.t.v. de Voorzitter van de Bestuurscommissie Netwerkstad werd afgewacht. Deze notitie zou kunnen aantonen dat het in stand houden van de Radencommissie NT van belang is.

In de Radencommissie werd afgesproken weer bijeen te komen op het moment dat genoemde notitie beschikbaar komt en er een definitief advies over de toekomst van de Radencommissie kan worden gegeven.

III. Notitie van de Bestuurscommissie RT-Netwerkstad van 8 juli 2008: alternatief 5

In de notitie van de Bestuurscommissie RT- Netwerkstad is verwoord dat de Bestuurscommissie de argumentatie voor de beide alternatieven begrijpt. De bestuurscommissie komt vervolgens met een vijfde alternatief. Op deze wijze zou, naar mening van de Bestuurscommissie, wellicht een tussenvariant kunnen ontstaan tussen stoppen en doorgaan, die recht doet aan veel van de hiervoor weergegeven argumenten.

IV. Voorbereiding door voorlopig presidium van de NT Radencommissie op 28 augustus 2008: alternatief 6.

Op 28 augustus jl. heeft het voorzittersoverleg (presidium) van de Radencommissie NT zich gebogen over de agendering van dit onderwerp voor de vergadering van 18 september as. Daarbij is besloten om aan de Radencommissie voor te leggen een keus te maken uit de (nu nog) voorliggende alternatieven, te weten alternatief 3 en alternatief 4 uit het eerdere advies zoals op 12 december 2007 besproken in uw Radencommissie, met daaraan toe te voegen het alternatief 5, zoals door de Bestuurscommissie RT-netwerkstad in de eerder genoemde en bijgevoegde notitie is verwoord. Daarnaast hebben de voorzitters van de Radencommissie NT gemeend, na kennis genomen te hebben van het alternatief 5, een eigen nieuw alternatief 6 aan de Radencommissie voor te leggen. De Radencommissie heeft op 18

september 2008 in meerderheid ingestemd met dit alternatief.

OVERWEGINGEN

I. Overwegingen Radencommissie NT dd 18 september 2008

De Radencommissie NT heeft op 18 september jl. uitvoerig van gedachten gewisseld over de wijze van betrokkenheid van de gemeenteraden bij NT aangelegenheden en, in het verlengde daarvan, het al dan niet opheffen van de commissie.

De volgende alternatieven passeerden de revue:

Variant 3 *Gewijzigd doorgaan met de huidige NT Radencommissie, en daarbij aansluiting zoeken bij de ontwikkelingen rond de agendavorming van de Bestuurscommissie NT*

De bestuurscommissie NT van de RT heeft in haar vergadering afgesproken als gevolg van ook het opdrogen van de eigen agenda, ook zelf verder na te willen denken over de eigen toekomst en manieren om een zinvolle invulling aan de eigen agenda te krijgen. De radencommissie NT heeft de uitkomst hiervan afgewacht, en op basis hiervan de eigen discussie over doorgaan in aangepaste vorm gevoerd. Echter de notitie van de bestuurscommissie NT van juli 2008 heeft geen extra argumenten aangevoerd die doorgaan met deze variant kon ondersteunen.

Variant 4 *Beëindigen NT Radencommissie*

Gelet op het opdrogen van de agenda van de NT Radencommissie en de constatering dat vanuit de meeste belangwekkende thema's zich afspelen op het niveau van de Regio Twente, kan overwogen worden het bestaan van de NT Radencommissie te beëindigen en de kaderstelling en controle over te laten aan de afzonderlijke gemeenteraden en de Regioraad.

Variant 5 *(voorstel van de Bestuurscommissie van 8 juli jl.): Raadsledenbijeenkomsten vanuit de NT*
De Netwerkstad Twente organiseert minimaal 1 maal per jaar een bijeenkomst voor raadsleden. Hierin zijn alle raadsleden welkom, en kunnen deelnemen afhankelijk van de betrokkenheid bij de diverse onderwerpen. De bijeenkomst kent een inhoudelijk deel, en biedt ruimte voor ontmoeting en verbinding. Om te voorkomen dat 'poolse landdagen' ontstaan (waar in het Netwerkstad-verleden slechte ervaringen mee zijn opgedaan) worden deze bijeenkomsten goed voorbereid, ieders rol moet duidelijk zijn en er kan ook gewerkt worden met parallele sessies met kleinere groepen in verschillende ruimten. De agenda kan informerend zijn, maar ook kan discussie gestimuleerd worden, afstemming gezocht of een advies aan de Bestuurscommissie of gemeenteraden worden gegeven. Het gaat dan wel om vrijblijvende adviezen, maar in essentie gold dat ook voor de adviezen van de Radencommissie. De agenda sluit aan bij de actualiteit van hetgeen zich afspeelt in Netwerkstad Twente. Afhankelijk van het onderwerp kan bij discussie en advisering deze meer of minder langs de politieke lijnen georganiseerd worden. Een agendacommissie (waarin vertegenwoordigers van BC, raden, griffies, Netwerkstad) bereidt de bijeenkomst voor.

Variant 6 *(voorstel voorzittersoverleg NT Radencommissie) NThemabeRaden (voorlopige werktitel)*

Een alternatieve doorstart zal zich vooral moeten richten op de voorbereidende rondes die gemeenteraden zelf moeten organiseren in de aanloop naar het mandateren van de eigen vertegenwoordigers in de Regioraad tbv besluitvorming in de Regioraad, of over andere gemeenschappelijke besluitvormingsprocessen waar een voorafgaand standpunt van de aangesloten gemeenteraden noodzakelijk is. Daarom is het van belang dat de raden zelf en uitsluitend regie houden op de programmering en agendering van deze bijeenkomsten. Deze bijeenkomsten verlopen nadrukkelijk niet in een formele setting van een commissievergadering, maar in een vorm van een soort

politieke markt, zoals die inmiddels in meerdere gemeenten op verschillende wijzen in eigen huis zijn ontstaan. De bijeenkomsten daarbij nog steeds tot doel hebben om raadsleden van de verschillende NT gemeenten met elkaar en met anderen in gesprek te laten komen over enkele majeure gemeenschappelijke, lokaal overstijgende thema's, waardoor naast informatie-uitwisseling ook gemeenschappelijke oriëntatie en opinierende besprekingen mogelijk wordt, dit alles vanuit het perspectief van de gemeenschappelijke politieke fracties. Gedacht wordt aan ongeveer twee bijeenkomsten per jaar. Hiervoor is het nodig dat een gemeenschappelijke agendacommissie vanuit de raden functioneert, in samenstelling eender aan het huidige voorlopige presidium van de NT radencommissie en eens per raadsperiode opnieuw door de achterliggende presidia samengesteld wordt (1 kandidaat per gemeenteraad). Deze agendacommissie houdt in zijn agendering en programmering rekening met de verzoeken vanuit de aangesloten presidia, en de aangesloten presidia stellen de Jaaragenda van deze agendacommissie ook vast.

II. Advies radencommissie NT; kiezen voor variant 6.

De commissie adviseert in meerderheid in te stemmen met het invullen van de betrokkenheid van de raden met NT aangelegenheden in de vorm zoals in alternatief 6 is uitgewerkt.

Voor de overwegingen die tot dit standpunt hebben geleid verwijzen wij naar het concept verslag en de raadsleden die aan deze vergadering hebben deelgenomen.

De belangrijkste overwegingen en argumenten die tot dit advies hebben geleid, in willekeurige volgorde:

- een totale beëindiging van de Radencommissie NT, variant 4, wordt door een minderheid van de leden van de Radencommissie NT gedragen. Deze leden zijn van mening dat zij via de gemeentelijke informatie vanuit college en griffie voldoende informatie krijgen om een oordeel als raadslid in hun gemeente te kunnen geven over de belangrijke regionale onderwerpen. Ofwel deze leden zijn tevreden met de wijze waarop de besluitvorming in de regio Twente over regionale onderwerpen is geregeld;
- een aantal leden vindt dat de Radencommissie NT in stand moet blijven als tegenwicht tegen de niet democratisch genoeg georganiseerde, getrapte besluitvorming in de regio Twente. Een meerderheid van de leden laat in het midden of zij het daarmee eens zijn; echter instandhouding van de Radencommissie NT is niet het juiste middel om in dat opzicht wel tegenwicht te bieden, aangezien de Radencommissie NT alleen al in juridisch opzicht niet deze positie heeft gekregen en ook niet kan krijgen;
- Variant 6 heeft als voordeel dat het initiatief bij de raad blijft om thema's met elkaar te bespreken die volgens de raadsleden zelf majeur zijn en een gemeenschappelijke gedachteswisseling waard zijn;
- Variant 6 geeft een informele structuur, waarbij de nadruk ligt op kennisvergaring en onderling politiek contact zodat de raadsleden hun regiovertegenwoordigers op majeure thema's beter kunnen mandateren, een structuur die vergelijkbaar is met de opzet van de discussie avond/symposium rond Twente, of zoals het Trefpunt Hengelo.
- Bij variant 5 ligt het initiatief bij de bestuurscommissie NT en niet bij de raden zelf, en het is belangrijk dat de raad zelf het initiatief houdt

III. Nadere uitwerking variant 6

Eenzijds is een totale opheffing van een Radencommissie voor de NT ongewenst, maar anderzijds kent -gehoord de beraadslagingen op 12 december jl en het standpunt van de Bestuurscommissie- een voortzetting van de huidige (geformaliseerde) structuur van de Radencommissie mogelijk onvoldoende draagvlak. Daarbij betrekken wij het feit dat bij een alternatieve doorstart een herhaling van het vroeger bekende model (radenconferenties onder regie van de netwerkstad) voorkomen moet worden. Bovendien constateert uw presidium dat de behoefte en meerwaarde van samenwerken tussen raden aan voorbereiding van besluitvorming in vroegtijdig stadium door de aangesloten raden over gemeenschappelijke voorstellen meerwaarde genereert en tot meer efficiëntie vanuit de eigen raden (presidia en griffies) leidt. Ook een belangrijk voordeel van samenwerking in NT verband. Dit wordt daarom als variant 6, als nieuw alternatief aan u voorgelegd, met de volgende inhoud:

Algemeen:

- a. de geformaliseerde structuur van de NT radencommissie kent onvoldoende draagvlak en heeft onvoldoende meerwaarde voor een voortzetting in huidige vorm en uitbreiding (Oldenzaal);
- b. de behoefte aan een gemeenschappelijk optrekken tussen de gemeenteraden van de aangesloten NT gemeenten ten aanzien van majeure onderwerpen op bovenlokale schaal is echter eerder toegenomen dan afgenomen
- c. dit uit zich in een steeds grotere behoefte van de gemeenteraden (raadsleden) om tijdig, bij beleidsvoorbereiding van majeure thema's op bovenlokale schaal, informerend en opinierend vanuit de raden in een gemeenschappelijke setting bijeen te komen
- d. de adviesfunctie naar het Regiobestuur in toenemende mate uitgeoefend wordt via de lijn van de raadsvertegenwoordiger in de Regioraad, en voorkomen moet worden dat er alternatieve lijnen ontstaan
- e. derhalve de alternatieve doorstart zich vooral zal moeten richten op de voorbereidende rondes die gemeenteraden zelf moeten organiseren in de aanloop naar het mandateren van de eigen vertegenwoordigers in de Regioraad tbv besluitvorming in de Regioraad, maar ook kan het gaan over andere gemeenschappelijke besluitvormingsprocessen waar op termijn een voorafgaand standpunt van de aangesloten gemeenteraden noodzakelijk is
- f. de raden zelf en uitsluitend regie houden op de programmering en agendering van deze bijeenkomsten
- g. deze bijeenkomsten nadrukkelijk niet in een formele setting van een commissievergadering verlopen, maar in een vorm van een soort politieke markt, zoals die inmiddels in meerdere gemeenten op verschillende wijzen in eigen huis zijn ontstaan
- h. de bijeenkomsten nog steeds tot doel hebben om raadsleden van de verschillende NT gemeenten met elkaar en met anderen in gesprek te laten komen over enkele majeure gemeenschappelijke, lokaal overstijgende thema's, waardoor naast informatie-uitwisseling ook gemeenschappelijke oriëntatie en opinierende besprekingen mogelijk wordt, dit alles vanuit het perspectief van de gemeenschappelijke politieke fracties
- i. Dat voor de toekomst bij de verdere ontwikkeling van deze doorstart overwogen kan worden om deze bijeenkomsten, naast de Nt gemeenteraden, ook in samenwerking met en voor de voor de andere regiogemeenten te organiseren

Organisatorisch:

- j. de bijeenkomsten ongeveer twee maal per jaar zullen worden georganiseerd
- k. dat hiervoor een gemeenschappelijke agendacommissie vanuit de raden functioneert, in samenstelling eender aan het huidige voorlopige presidium van de NT radencommissie
- l. deze agendacommissie in zijn agendering en programmering rekening houdt met de verzoeken vanuit de aangesloten presidia, en de aangesloten presidia de jaaragenda van deze agendacommissie ook vaststellen
- m. dat de Bestuurscommissie NT bij de planning van de voorbereiding en de besluitvorming rond majeure onderwerpen rekening houdt met het gegeven dat die onderwerpen ook als thema's op de Jaaragenda van deze NthemaBeraden kunnen staan
- n. de thema's die in behandeling worden genomen thema's kunnen zijn die op de agenda van de Bestuurscommissie RT-netwerkstad staan, maar ook op andere agenda's van samenwerkingsverbanden (RT, overige samenwerkingsverbanden enz). De keus is aan de Raadspresidia zelf, zoals vervat in een jaaragenda
- o. de bijeenkomsten voorts zodanig worden georganiseerd, dat alle raadsleden van de aangesloten gemeenteraden actief deel kunnen nemen en ook inbreng kunnen hebben
- p. de bijeenkomsten ook voorts openbaar zijn
- q. er in het bijzonder ook samengewerkt wordt met de regionale media om de bijeenkomsten

- verder uit te lichten
- r. bij de opbouw van deze variant wordt de bestaande structuur en werkwijze van de NT radencommissie beëindigd

FINANCIËLE EN PERSONELE ASPECTEN

geen

COMMUNICATIE EN INSPRAAK

Radencommissie NT, bestuurscommissie Netwerkstad

VERVOLGTRAJECT EN –PRODUCTEN

VOORSTEL AAN DE RAAD

Aan de raad wordt voorgesteld:

- opheffen van de Radencommissie NT door middel van intrekking van het besluit van de raad van Hengelo van 7 september 2004:
- in te stemmen met het betrekken van de gemeenteraden bij de Netwerkstad Twente door middel van het organiseren van themabijeenkomsten (variant 6), nader uit te werken door een agendacommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van de presidia van de aangesloten gemeenten (huidige presidium Radencommissie NT).

HET RAADSPRESIDIUM VAN HENGELO,

De secretaris

De voorzitter